



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 100/07-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť P. B. a A. B., obaja bytom N., zastúpených advokátkou JUDr. G. S., N., vo veci namietaného porušenia ich základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Co 54/2006, 5 Co 55/2006 z 28. apríla 2006 a rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 15 C 154/2004 z 25. októbra 2005 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 15 C 154/2004 z 24. januára 2006 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť P. B. a A. B. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2006 faxom a 30. augusta 2006 poštou doručená sťažnosť P. B. a A. B. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 54/2006, 5 Co 55/2006

z 28. apríla 2006 a rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 15 C 154/2004 z 25. októbra 2005 v spojení s opravným uznesením okresného súdu sp. zn. 15 C 154/2004 z 24. januára 2006.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovatelia: „(...) majú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov nehnuteľnosti – pozemky s parc. č. 661/2, 661/14 a 661/15 v podiele 1/1, zapísané v liste vlastníctva (...), KÚ M., nadobudnuté Kúpnu zmluvou, zo dňa 28. 04. 2003, ktorej vklad bol povolený dňa 23. 06. 2003, pod č.: (...). (...)

Následne si sťažovatelia dali kúpou nadobudnuté nehnuteľnosti zamerat'. Keďže zistili, že časť pozemku – parc. č. 661/2 prechádza až za oplotenie a je užívaná spoločnosťou H. a. s., Sídlo: N., bez právneho dôvodu, pokúsili sa vec mimosúdne vysporiadať.

Následne bola do rúk sťažovateľov doručená žaloba o určenie vlastníckeho práva, ktorou užívateľ pozemku navrhol, aby súd určil, o. i., že spoločnosť H. a. s., je výlučným vlastníkom pozemku – novovytvorenej parc. č. 661/24 – zastavaná plocha (dvor) vo výmere 97 m<sup>2</sup>. Ide o parcelu, ktorá bola vytvorená geometrickým plánom (...), zo dňa 30. 04. 2004, odčlenením z pozemku parc. č. 661/2. Sťažovatelia sa tak stali účastníkmi konania ako odporcovia v 10. a 11. rade.

Rozsudkom Okresného súdu v Nitre, zo dňa 25. 10. 2005, doručeným dňa 26. 01. 2006, č. k.: 15 C 154/2004-170, v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu v Nitre, zo dňa 24. 01. 2006, č. k.: 15 C 154/2004-176, doručeným dňa 31. 01. 2006, okresný súd určil, že H. a. s. je okrem iného (v konaní bolo na strane odporcov 13 účastníkov) vlastníkom nehnuteľnosti v katastrálnom území M., parc. č. 661/24 – zastavaná plocha, dvor, výmera 97 m<sup>2</sup>. Súd nepriznal spoločnosti H. a. s., náhradu trov konania voči odporcom v 4., 12. a 13. rade, (odporcovia, ktorí nežiadali žalobu zamietnuť) a voči ďalším odporcom – vlastníkom pozemkov priznal náhradu trov konania podľa hodnoty výmery, pričom podiel pripadajúci na sťažovateľov predstavuje 22.241,- Sk, ktorú sumu sú povinní zaplatiť navrhovateľovi.“

Podľa sťažovateľov označený rozsudok okresného súdu neobsahuje dostatok skutkových a právnych záverov na svoj výrok a je vydaný v zrejmom omyle, v nesúlade

s platnou právnou úpravou a vo vážnom rozpore so základným právom na spravodlivý proces a jeho princípmi. V súvislosti s tým sťažovatelia okrem iného tvrdia, že spoločnosť H., a. s. (ďalej len „navrhovateľ“), nespĺnila základné predpoklady na vydržanie, najmä nebola v dobrej viere (bona fide), že jej sporná časť pozemku patrila počas celej vydržacej doby.

Proti uvedenému prvostupňovému rozsudku podali preto sťažovatelia (ako aj odporca v 5. rade) krajskému súdu odvolanie, a to najskôr 15. februára 2006 faxom a nasledujúceho dňa osobne predložením originálu do podateľne odvolacieho súdu. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 54/2006, 5 Co 55/2006 z 28. apríla 2006 odvolanie vo vzťahu k sťažovateľom odmietol ako podané oneskorene a napadnuté (opravné) uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V súvislosti s odmietnutím odvolania sťažovatelia poukazujú na to, že *«... sa riadili lehotou, ktorá plynula od doručenia Uznesenia Okresného súdu Nitra, označeného ako opravné. Predmetné „Opravné uznesenie“ však nemalo znaky opravného uznesenia, ako ustanovuje zákon (...) podľa ust. § 164 O. S. P. (...)»*.

Sťažovatelia sú presvedčení, že v prípade predmetného opravného uznesenia nešlo o opravu chýb v písaní a počítaní ani o zrejmu nesprávnosť a tvrdia, že *„... Prvostupňový súd pod hlavičkou opravného uznesenia vykonal doplnenie Rozsudku, čo nie je v súlade s ust. § 166 O. S. P. (...)“*. Vzhľadom na to sťažovatelia vyjadrili názor, že v danej veci okresný súd nerozhodol o časti predmetu konania, a preto malo byť rozhodnuté doplniacim rozsudkom.

Po podaní odvolania požiadali sťažovatelia 3. mája 2006 krajský súd o oslobodenie od súdnych poplatkov, avšak po tom, ako bolo ich právnej zástupkyňi 27. júna 2006 doručené uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Co 54/2006, 5 Co 55/2006 z 28. apríla 2006, zistili, že sa tak stalo už po rozhodnutí o ich odvolaní. V súvislosti s tým sťažovatelia spochybňujú (aj vzhľadom na protichodnú informáciu, ktorá im mala byť poskytnutá pri telefonickom rozhovore s pracovníčkou krajského súdu), že krajský súd naozaj rozhodol v deň uvedený na označenom uznesení. Ďalej upriamujú pozornosť aj na to, že údajne *„... na rovnopise uznesenia odvolacieho súdu chýba prezenčná pečiatka Okresného súdu*

*Nitra, ktorý ako prvostupňový napadnuté rozhodnutie po prevzatí spisu od odvolacieho súdu, doručoval účastníkom“.*

Sťažovatelia taktiež upozorňujú na procesné pochybenia, ktorých sa mal dopustiť okresný súd tým, že „... *procesne poučil advokáta navrhovateľa, ktorý svoju žalobu až následne rozšíril o odporkyňu v 13. rade...*“. V nadväznosti na to ďalej tvrdia, že zmenený návrh nebol doručený do vlastných rúk niektorým odporcom, ktorí neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene návrhu.

V takto uvedenom skutkovom a právnom stave sťažovatelia vidia porušenie svojich základných práv garantovaných v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy označenými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu.

Keďže sťažovatelia sú presvedčení, že vyčerpali všetky právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv účinne poskytuje, svojou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy sa domáhajú, aby ústavný súd ich sťažnosti vyhovel, zrušil napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a vec vrátil na konanie súdu prvého stupňa. Požadujú taktiež priznanie náhrady trov konania v sume 5 788 Sk.

Odvolávajú sa na ustanovenie § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovatelia súčasne žiadajú, aby ústavný súd vydal dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť sťažnosťou napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a uloží navrhovateľovi, aby sa dočasne zdržal práva priznaného mu „... *právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Nitra č. k.: 15 C/154/2004-170 zo dňa 25. 10. 2005 v spojení s Opravným uznesením č. k.: 15 C/154/2004-176 zo dňa 24. 01. 2006 a uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5 Co 54/2006, 5 Co 55/2006-194, právoplatné dňa 03. júla 2006*“.

Naliehavosť odkladu vykonateľnosti označených rozhodnutí sťažovateľa preukazujú výzvami právneho zástupcu navrhovateľa z 28. júna 2006 a z 12. júla 2006, ktorými boli vyzvaní na úhradu trov konania.

## II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

**1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 54/2006, 5 Co 55/2006 z 28. apríla 2006**

1.1 Pretože podľa obsahu sťažnosti jej predmetom je najmä namietané porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy označeným uznesením krajského súdu, ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že uvedený článok je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). Zároveň v súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého je možné domáhať sa práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov preskúmal opodstatnenosť predloženej sťažnosti v naznačenom smere, predovšetkým možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením krajského súdu a základným právom upraveným v čl. 46 ods. 1 ústavy, porušenie ktorých sťažovatelia namietali.

Podľa svojej ustálenej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným

súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 13/01).

V danom prípade je relevantnou aj judikatúra ústavného súdu, v zmysle ktorej je na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03, I. ÚS 236/03, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05).

V odôvodnení namietaného uznesenia krajský súd vo vzťahu k sťažovateľmi podanému odvolaniu uviedol, že sťažovatelia založili svoje odvolanie na tom, že „... *súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Uviedli, že navrhovateľ nie je oprávneným držiteľom predmetnej nehnuteľnosti, túto užíva bez právneho dôvodu a pred podaním tejto určovacej žaloby vedel, že vec, ktorú ovláda mu nepatrí. Mali za to, že navrhovateľovi ako oprávnenému držiteľovi chýba dobromyselnosť. Poukázali tiež na to, že držba musí byť*

*nepretržitá počas celej zákonom stanovenej desaťročnej lehoty a že ani tento zákonný predpoklad nebol u navrhovateľa splnený. Navrhovateľ ako vydržiteľ by mohol nadobudnúť vlastnícke právo za predpokladu splnenia zákonom stanovených podmienok okamihom uplynutia 10 ročnej vydržacej doby, no ako vyplýva z vyššie uvedeného ani táto zákonná podmienka nebola dodržaná. Žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením podľa § 220 OSP zmenil tak, že návrh navrhovateľa voči odporcom v 10. a 11. rade zamietne a prizná im náhradu trov konania“.*

*Z odôvodnenia relevantnej časti napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že tento „... ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) po oboznámení sa s obsahom spisu v prejednávanej veci bez nariadenia pojednávania [§ 214 ods. 2 písm. a), c) OSP] dospel k záveru, že odvolanie odporcov v 10. a 11. rade (...) je potrebné ako odvolanie podané oneskorene podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odmietnuť a opravné uznesenie je potrebné podľa § 219 OSP ako vecne správne potvrdiť.*

*Podľa § 204 ods. 1 OSP odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.*

*Podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.*

*V prejednávanej veci z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bol právnej zástupkyňi odporcov v 10. a 11. rade (t. j. sťažovateľov; pozn.) doručený do vlastných rúk dňa 26. 1. 2006. Odvolanie proti rozsudku podala právna zástupkyňa odporcov v 10. a 11. rade na súde faxom dňa 15. 2. 2006, ktoré doplnila predložením originálu na súde dňa 16. 2. 2006. (...)*

*Plynutie lehoty na podanie odvolania začína odo dňa nasledujúceho po doručení rozhodnutia, pretože do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 57 ods. 1 OSP). Lehota na podanie odvolania uplynie 15. dňom od doručenia rozhodnutia. Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolacia lehota začala odporcom v 10. a 11. rade plynúť dňa 27. 1. 2006 (...). Koniec lehoty na podanie odvolania pripadol u odporcov v 10. a 11. rade na deň 10. 2. 2006 (piatok) (...). Ak teda právna zástupkyňa odporcov v 10. a 11. rade podala v predmetnej veci odvolanie faxom až dňa*

15. 2. 2006, ktoré doplnila predložením originálu na súde dňa 16. 2. 2006...“, urobila tak podľa stanoviska krajského súdu po márnom uplynutí pätnásťdňovej odvolacej lehoty.

Keďže krajský súd dospel k názoru, že opravné uznesenie súdu prvého stupňa sa týkalo len opravy a doplnenia odôvodnenia napadnutého rozsudku v časti vzťahujúcej sa na náhradu trov konania, nezačala podľa neho sťažovateľom jeho doručením plynúť nová lehota na podanie odvolania proti rozsudku vo veci samej. Pretože odvolanie sťažovateľov podané faxom 15. februára 2006 doplnené nasledujúceho dňa predložením originálu bolo podľa krajského súdu podané oneskorene, krajský súd ho z toho dôvodu podľa § 218 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odmietol a vzhľadom na to sa vecnou správnosťou napadnutého rozsudku nemohol zaoberať.

1.2 Čo sa týka odvolania sťažovateľov proti opravnému uzneseniu súdu prvého stupňa sp. zn. 15 C 154/2004 z 24. januára 2006, dospel krajský súd k záveru, že nebolo podané dôvodne. Tento záver podoprel poukazom na to, že sťažovatelia „... v odvolaní neuviedli žiadne dôvody, pre ktoré napadnuté uznesenie nemalo byť vydané, prípadne by bolo v rozpore so zákonom, pričom odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 OSP) a opravné uznesenie napadli len v súvislosti s rozsudkom. Opravným uznesením bolo pritom odôvodnenie rozsudku doplnené len v časti náhrady trov konania, veci samej sa netýkalo. Od doručenia opravného uznesenia nezačala účastníkom konania plynúť znova lehota na podanie odvolania vo veci samej. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté opravné uznesenie podľa § 219 OSP ako vecne správne potvrdil“.

Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 206/03) je jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti jej zjavná neopodstatnenosť, ktorú v konaní o sťažnosti možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistil priamu príčinnú súvislosť medzi postupom orgánu štátu a namietaným porušením základných práv. O zjavnej neopodstatnenosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu označeného základného práva, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti alebo z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 188/03, IV. ÚS 213/03).

Podľa právneho názoru, ktorý je súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu, by k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) a v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 337/04, IV. ÚS 279/05).

V prípade sťažovateľov však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľov.

Ústavný súd konštatuje, že právny názor krajského súdu vyslovený v odôvodnení jeho uznesenia sp. zn. 5 Co 54/2006, 5 Co 55/2006 z 28. apríla 2006, ktorým odmietol odvolanie sťažovateľov v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 15 C 154/2004 z 25. októbra 2005 a zároveň potvrdil napadnuté opravné uznesenie okresného súdu sp. zn. 15 C 154/2004 z 24. januára 2006, je v danej veci zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom, a preto ho aj ústavný súd považuje za dostačujúci, ale aj ústavne relevantný. V citovaných častiach odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo treba odvolanie proti označenému rozsudku považovať za oneskorene podané, ako aj dôvody, pre ktoré napadnuté opravné uznesenie ako vecne správne potvrdil. V žiadnom prípade postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľov nemožno považovať za zjavne neodôvodnený ani arbitrárny. Nespokojnosť sťažovateľov s obsahom

namietaného uznesenia krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť ich právny názor iba v prípade, ak by bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľov na spravodlivý proces.

Napadnuté rozhodnutie krajského súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravných konaniach (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00).

1.3 Pokiaľ ide o domnienky sťažovateľov spochybňujúce dátum rozhodnutia odvolacieho súdu (28. apríla 2006), ústavný súd napokon poznamenáva, že z obsahu súvisiaceho spisu okresného súdu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali hodnovernosť uvedeného dátumu.

Preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

1.4 Keďže sťažovatelia porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy namietali len z dôvodu arbitrárnosti záverov napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne označenými článkami ústavy, ktoré mali byť porušené. Pretože ústavný súd nezistil priamu príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, v nadväznosti na to nemohol dospieť ani k záveru, že by predmetným rozhodnutím mohlo dôjsť k porušeniu ďalších sťažovateľmi označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy.

Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažnosť sťažovateľov je aj v časti namietajúcej porušenie čl. 20 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy zjavne neopodstatnená.

**2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 15 C 154/2004 z 25. októbra 2005 v spojení s opravným uznesením okresného súdu sp. zn. 15 C 154/2004 z 24. januára 2006**

2.1 Podľa prvej vety § 201 OSP môže účastník napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. V okolnostiach prípadu bolo proti označenému rozsudku okresného súdu odvolanie prípustné, a teda preskúmanie napadnutého prvostupňového rozhodnutia bol príslušný krajský súd (§ 10 ods. 1 OSP). Z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu súvisiaceho spisu okresného súdu vyžiadaného ústavným súdom vyplýva, že sťažovatelia podali krajskému súdu odvolanie proti označenému rozsudku okresného súdu v spojení s opravným uznesením z 24. januára 2006, a to najskôr 15. februára 2006 faxom a nasledujúceho dňa osobne do podateľne predložením originálu. Pretože odvolanie sťažovateľov proti prvostupňovému rozsudku bolo podané po uplynutí zákonom ustanovenej 15-dňovej lehoty (prvá veta § 204 ods. 1 OSP), odvolací súd ho v tejto časti v súlade s ustanovením § 218 ods. 1 písm. a) OSP odmietol.

Takéto správanie sťažovateľov nemožno považovať za účinné využitie dostupného právneho prostriedku nápravy, ktorého vyčerpanie je podľa citovaného čl. 127 ods. 1

ústavy, resp. podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou právomoci ústavného súdu na konanie vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd ústavným súdom, resp. jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa tohto článku ústavy.

Keďže v danej veci sťažovateľov bola daná právomoc všeobecného súdu v rámci odvolacieho konania rozhodovať o napadnutom rozhodnutí najmä so zreteľom na to, že podľa ich tvrdení týmto rozhodnutím mali byť porušené ich základné práva, avšak sťažovatelia oneskoreným podaním odvolania sami túto možnosť zmarili, nemožno túto právomoc odvolacieho súdu nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Vzhľadom na uvedené a tiež s poukazom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv sťažovateľov rozsudkom okresného súdu sp. zn. 15 C 154/2004 z 25. októbra 2005 (pozri napr. m. m. I. ÚS 22/03, I. ÚS 53/03, I. ÚS 76/04).

2.2 Pokiaľ sťažovatelia namietali porušenie svojich označených práv opravným uznesením okresného súdu sp. zn. 15 C 154/2004 z 24. januára 2006, ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia toto uznesenie napadli v zákonnej lehote odvolaním, na základe ktorého odvolací súd podľa § 219 OSP toto uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Preto vzhľadom na spomínaný princíp subsidiarity ústavný súd nemá právomoc preskúmať uvedené uznesenie okresného súdu, keďže toto uznesenie preskúmal krajský súd. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k označenému opravnému uzneseniu okresného súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2.3 K námietke sťažovateľov týkajúcej sa viacerých procesných pochybení okresného súdu (napr. nedovolené procesné poučenie advokáta, aby rozšíril žalobu o ďalšiu žalovanú, nedoručenie zmeneného návrhu sťažovateľom, resp. ďalším odporcom, ktorí neboli prítomní na pojednávaní) ústavný súd uvádza, že z obsahu zápisníc z jednotlivých

pojednávani pred okresným súdom nevyplýva, že by sťažovatelia, resp. ich právna zástupkyňa boli v priebehu konania pred súdom prvého stupňa vzniesli akékoľvek námietky, pokiaľ ide o vytýkané procesné pochybenia. Z obsahu súdneho spisu taktiež nevyplýva, že by boli takéto námietky vzniesli v priebehu konania vo svojich písomných podaniach vo veci samej doručených okresnému súdu a nezmieňujú sa o nich ani v ich odvolaní proti označeným rozhodnutiam okresného súdu.

Ak sťažovatelia spomínané výhrady voči namietaným nesprávnostiam v procesnom postupe okresného súdu nenamietali v priebehu konania pred všeobecnými súdmi a túto argumentáciu uplatnili prvýkrát až v sťažnosti doručenej ústavnému súdu, nespĺnili základný ústavný predpoklad na to, aby bola založená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde. Nevyužitie tejto možnosti v konaní pred všeobecným súdom nemožno naprávať alebo nahrádzať sťažnosťou v konaní pred ústavným súdom.

K vytýkaným procesným pochybeniam okresného súdu ústavný súd navyše poznamenáva, že sťažovateľmi označené skutočnosti nemajú oporu v obsahu súdneho spisu, v súvislosti s tým poukazuje najmä na zápisnice z pojednávaní pred okresným súdom zo 16. augusta 2005 a 18. októbra 2005.

Rovnako tak nemožno prisvedčiť ani tvrdeniu sťažovateľov, „... že na rovnopise uznesenia odvolacieho súdu chýba prezenčná pečiatka Okresného súdu Nitra, ktorý ako prvostupňový súd napadnuté, po prevzatí spisu od odvolacieho súdu, doručoval účastníkom. Na napadnutom uznesení je len odtlačok pečiatky Krajského súdu v Nitre, a to zo dňa 15. 06. 2006“. Rovnopsis uznesenia krajského súdu nachádzajúci sa na č. l. 194 súdneho spisu toto tvrdenie sťažovateľov popiera.

Aj z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa námietok sťažovateľov založených na údajných nesprávnostiach v postupe okresného súdneho spisu odmietol pre nedostatok svojej právomoci a zároveň aj pre zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci (predovšetkým o ich návrhu na vydanie dočasného opatrenia) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Zohľadňujúc všetky uvedené okolnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2007